

L.dz. 2024.08.16-01

Wyłącznie drogą elektroniczną

Błonie, 16.08.2024 r.

Sz. P. Marcin Stanecki
Główny Inspektor Pracy
Państwowa Inspekcja Pracy - Główny Inspektorat Pracy
kancelaria@gip.pip.gov.pl
- w zakresie kontroli maszyn pod względem spełnienia wymagań bezpieczeństwa, w tym posiadania CE

Sz. P. Grzegorz Kozłowski
Dyrektor Departamentu Cel
Ministerstwo Finansów - Krajowa Administracja Skarbowa
Sekretariat.DC@mf.gov.pl
- w zakresie uzupełnienie list kontrolnych i kontroli wprowadzanych na polski rynek maszyn

Sz. P. Krzysztof Bujanski
p.o. Dyrektor Transportowego Dozoru Technicznego
info@tdt.gov.pl, kontakt@tdt.gov.pl
- w zakresie spełniania przez maszyny norm emisji spalin i posiadania znaku CE

Sz. Jan Grzegorz Prądyński
prezes zarządu Polskiej Izby Ubezpieczeń
office@piu.org.pl
- w zakresie kontroli polis wydanych na maszyny pod kątem spełniania przez maszyny norm emisji spalin i posiadania znaku CE

Sz. P. Monika Constant
Prezesa Zarządu Związku Polskiego Leasingu
zpl@leasing.org.pl
- w zakresie kontroli umów zawartych na finansowanie maszyn pod kątem spełniania przez maszyny norm emisji spalin i posiadania znaku CE

Sz. P. Tadeusz Białek
Prezes Związku Banków Polskich
sekretariat@zbp.pl
- w zakresie kontroli umów zawartych na finansowanie maszyn pod kątem spełniania przez maszyny norm emisji spalin i posiadania znaku CE

Sz. P. Dorota Zawadzka-Stępniaak
Prezes Zarządu Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki
Wodnej
fundusz@nfosigw.gov.pl
– w zakresie kontroli dotacji przyznanych na maszyny pod kątem spełniania
przez maszyny norm emisji spalin i posiadania znaku CE

Sz. P. Katarzyna Pelczyńska-Nałęcz
Minister
Ministerstwo Funduszy i Polityki Regionalnej
kancelaria@mfi.pr.gov.pl
– w zakresie poinformowania Agencji i Fundacji zajmujących się
przyznawaniem dotacji dla rolników i przedsiębiorstw o konieczności kontroli
przedmiotów dotacji pod kątem dopuszczenia do legalnego użytkowania na
terenie UE w związku z brakiem CE oraz niespełnianiem norm emisji spalin

Dotyczy: Wprowadzenie na rynek polski maszyn niespełniających wymogów bezpieczeństwa i norm ekologicznych przez „nieautoryzowanych” dystrybutorów

Szanowni Państwo,

kwestia zgodności z obowiązującymi normami i regulacjami oferowanych na rynku polskim maszyn i urządzeń budowlanych jak i rolniczych od lat budzi wiele wątpliwości. Zwykle dotyczyły one maszyn pochodzących z Chin, nieuczciwi sprzedawcy stosują jednak wiele forteli pozwalających „zalegalizować” nie do końca zgodny z wymogami prawa towar.

Jak wiadomo bezpieczeństwo pracy to podstawa każdej kontroli w zakładzie, nieprzestrzeganie norm w tym zakresie może prowadzić do trwałego uszkodzenia ciała, a nawet śmierci tak operatра maszyny, jak i osób pracujących w jej pobliżu.

Normy „CE” od wejścia Polski do Unii Europejskiej zastępują stare certyfikaty bezpieczeństwa tzw. Znak „B”. Normy te regulują nie tylko umiejscowienie uchwytów, ale także szereg innych spraw. Maszyny budowlane konstruuje się w tej mierze w oparciu o tzw. „ANEKS A”, który określa charakterystykę sprzętu i jego podleganie lub nie pod określone instytucje dozorowe.

Zwracając się do Państwa nie wskazujemy „drobiazów”, jak brak obowiązkowego wyposażenia koparek i ładowarek w funkcję uniemożliwiająca przypadkowe wypięcie osprzetu (który mógłby w takiej sytuacji spaść komuś na głowę), czy też kwestię obowiązku wyposażenia siłownika łyżki koparki w zamki bezpieczeństwa przy pracy z widłami.

Naszym celem jest zwrócenie Państwa uwagi na „patologię” rynku polskiego która ostatnimi laty przekracza wszelkie dopuszczalne granice!

Członkowie naszego Związku zaobserwowali napływ na rynek polski „koparko-ladowarek” produkcji koncernu CNH sprzedawanych pod markami CASE i NEW HOLLAND, a pochodzących z fabryk tego koncernu w Turcji, które nie spełniają ani wymagać bezpieczeństwa – certyfikacji CE ani tym bardziej wymogów ekologicznych – certyfikacja emisji spalin „STAGE V”.

Co charakterystyczne maszyny te bardzo prosto wyfiltrować z każdej bazy danych prowadzonej przez instytucje (ubezpieczyciele, banki, agencje rządowe) ponieważ 17-cyfrowy numer VIN tych maszyn zaczyna się od liter ANKxxxxxxxxxxxxxx, co wskazuje na pochodzenie z fabryki w ANKARZE, która wg wiedzy przekazanej nam przez przedstawiciela producenta nie produkuje żadnych maszyn spełniających wymogi rynku europejskiego. Koparko-ladowarki CASE na rynek EU produkowane są we Włoszech i ich numer seryjny zaczyna się od FNHxxxxxxxxxxxxxx.

Co więcej żadne modele CASE oznaczone 570 EX; 770 EX; 851 ST; 570 ST oraz NEW HOLLAND oznaczone B80B; B85B; B95B; B110B TC; B115B także nigdy nie były certyfikowane na rynek EU. Jedyne zbiegiem okoliczności mogą one odpowiadać modelom sprzed 20 lat, których certyfikaty już wygasły z racji upływu czasu i zmian w przepisach jak również z racji że posiadają inną konstrukcję.

Niestety wiele modeli nieprzeznaczonych na rynek „EU” nosi oznaczenia identyczne jak „legalne” maszyny. W tym przypadku konieczna jest weryfikacja tych maszyn poprzez numery seryjne wg wskazanego wzoru.

Należy pamiętać, że w przypadku wielu maszyn nieposiadających certyfikacji „UE” w zakresie bezpieczeństwa - Oznaczenie CE, oznaczenie to występuje na tabliczce znamionowej maszyny, ponieważ jest ona wzorem producenta na rynku globalnym. Musimy pamiętać, że o posiadaniu CE przez maszynę decyduje certyfikat, a nie znaczek na tabliczce.

Zasady bezpieczeństwa dla maszyn określają normy EN 474-1 do EN474-5. Zasady te przekładają się na pewne wyposażenie, które jest obowiązkowe i wymagane w przypadku pojazdów jak np. samochody.

Dla przykadu w normie EN 474-1 – zapis 4.3.2.5 dotyczy „Drzwi i okien kabiny” i wymaga między innymi, aby szyby maszyn spełniały normę UN ECE R43 (znana z pojazdów samochodowych), która nakazuje korzystanie z szyb bezpiecznych (klejne, zabezpieczone przed tzw. rozprysnięciem) o odpowiedniej przepuszczalności światła, czy mające odpowiednią odporność na ścieranie, promienie UV itp.

Dodatkowo certyfikat CE potwierdza, że w maszynie zastosowano silnik spełniający europejskie normy emisji. Wielu producentów, którzy oferują maszyny także poza UE, wpisuje w certyfikat europejski numer homologacji potwierdzający spełnianie norm przez jednostką napędową zastosowaną w danej maszynie.

Certyfikat CE, co do zasady, powinien być wystawiony przez jednostkę wprowadzającą produkt na rynek EU, czyli producenta, importera itp. I zwykle wystawiany jest on na numer seryjny konkretnej maszyny. Nie dopuszcza się posługiwania się certyfikatami z badań w jednostkach certyfikujących, ponieważ te są podstawą do wystawienia deklaracji na numer maszyny i taka deklaracja się na nie powołuje, ale same w sobie, jako że są ogólnikowe, nie są właściwym certyfikatem.

W Unii Europejskiej stosuje się także normę, 89/391 EEC, oznacza ona w skrócie, że „pracodawca” (osoba w stosunku pracy z pracownikiem) jest zobowiązany zapewnić właściwy poziom bezpieczeństwa w oparciu o najnowsze dostępne na rynku rozwiązania. Bo jeżeli podczas pracy maszyną bez CE nastąpi wypadek, odpowiedzialność spada na pracodawcę!!!

Podobnie jeśli koparka pracuje z młotem czy nożycami wyburzeniowymi, a nie było odpowiednich osłon kabiny, lub pracuje z widłami i nie zamontowano zamka bezpieczeństwa siłownika łyżki, to odpowiedzialność za wypadek ponosi pracodawca.

Czy jednostki finansujące lub ubezpieczające maszyny są odpowiedzialne za maszyny niespełniające norm, skoro je ubezpieczają lub je finansują? To skomplikowane zagadnienie, należy wspomnieć, że w przypadku sporu sądowego lub dochodzenia odpowiednich służb w związku z wypadkiem śmiertelnym lub przestępstwem zawsze istnieje prawdopodobieństwo, że ktoś będzie powoływał się na „należyta staranność przedsiębiorcy” lub „profesjonalizm w biznesie”.

Wyobraźmy sobie sytuację, gdy leasingobiorca kupił taką maszynę i stanie się wypadek. Czy zwróci się z regresem, że finansujący powinien sprawdzić legalność certyfikatu, lub spełnianie przez maszynę norm, czy powoła się na swoją niewiedzę i fakt, że korzysta z leasingu czy kredytu, bo wtedy zakłada, że to finansujący ma obowiązek sprawdzenia przedmiotu umowy? Pytanie, co oznacza „odpowiedzialność profesjonalisty” i na jakie ryzyka wystawia finansujących i ubezpieczycieli maszyn jest otwarte.

Wróćmy do maszyn o których mowa i których obecność na rynku polskim jest wyjątkowo niepokojąca. Dodatkowym problemem jest tu fakt, że firmy sprzedające te maszyny są często autoryzowanymi dostawcami banków i leasingów.

Z informacji pochodzących z różnych źródeł, od przedstawicieli producentów maszyn, klientów, z portali z ogłoszeniami sprzedaży maszyn itp. wynika, że na rynku jest wiele podmiotów mogących wprowadzać do obrotu maszyny nie spełniające wymagań prawnych. Do nas docierają informacje o co najmniej kilku takich dystrybutorach i użytkownikach

nielegalnych maszyn, ale jako Związek Producentów i Dystrybutorów Maszyn Roboczych nie jesteśmy w stanie zweryfikować tych informacji.

Ponieważ nie chcemy w żaden sposób naruszać praw wskazywanych nam dystrybutorów "nielegalnych" maszyn, w tym piśmie nie podajemy ich nazw. Jeśli jesteście Państwo zainteresowani zweryfikowaniem tych informacji, podamy je w osobnej korespondencji.

Jak jest przyczyna sprowadzania tych maszyn? Głównie cena, ponieważ poprzez wojnę na Ukrainie zamknął się rynek rosyjski nie wymagający certyfikacji, a tym samym pojawiły się ogromne ilości takich maszyn, które można kupić poza Unią za „pół ceny”. Powoduje to, że sprzedawca takich maszyn nawet oferując je o 15-20% taniej niż dystrybutor produkt spełniający normy. Taki nieuczciwy sprzedawca realizuje w ten sposób zysk dla koparko-ladowarki na poziomie około 20 tysięcy EUR i więcej, czyli 4 x większy niż marża legalnego dystrybutora.

Jakie jest ryzyko finansującego? W przypadku windykacji i konieczności sprzedaży to on, jako profesjonalista, bierze na siebie odpowiedzialność. Wartość maszyny sprzedawanej legalnie nie będzie 15-20% niższa od legalnej, ale z racji konieczności wywiezienia poza „UE” będzie niższa o 40-60%, co przełoży się na realne straty finansowe, o ile sprzedaż w ogóle będzie możliwa.

Czy użytkownik nabywa maszynę z „premedytacją”? Jeśli zdaje sobie sprawę z nadzwyczajnie niskiej ceny i wie, z czego cena ta wynika, to tak. Dodatkowo powodem zakupu jest także nieposiadanie przez urządzenie układu oczyszczania spalin „SCR” z „AdBlue” i DPF, co przekłada się na prostszą i tańszą eksploatację. Cierpimy jednak na tym wszyscy!

Szanowni Państwo,

w związku z powyższym zwracamy się do Państwa o niezwłoczną reakcję i podjęcie działań w zakresie zgłaszanego problemu.

W przypadku towarzystw ubezpieczeniowych, instytucji finansowych, agencji zajmujących się rozdziałem funduszy z dotacji unijnych zwracamy się z prośbą o przeanalizowanie państwa baz danych pod kątem obecności takich maszyn. Przypominamy że maszyny bez „CE” i niespełniające norm emisji spali to produkty „nielegalne” bez prawa do eksploatacji na terenie UE, tym samym w przypadku kontroli umów zawartych z beneficjentami dotacji przez instytucje unijne, umowy opiewające na takie maszyny będą z pewnością podważane.

W przypadku regulatorów rynku; instytucji odpowiedzialnych za homologację i dopuszczenie do użytku pojazdów zwracamy się z prośbą o poinformowanie oddziałów terenowych o problemie i zwrócenie uwagi inspektorów, techników, diagnostów na konieczność przeprowadzenia odpowiednich kontroli.

Poniżej przedstawiamy przykładowe tabliczki znamionowe maszyn CASE niespełniających regulacji bezpieczeństwa i norm emisji spalin.

Z poważaniem

Rafał Jajor

Dyrektor Biura

Związek Producentów i Dystrybutorów Maszyn Roboczych

Przykładowa tabliczka CASE 695ST który nie posiada CE i nie spełnia wymaganej w UE normy emisji spalin STAGE V (identyczne oznaczenie ma model z produkcji UE posiadający CE z produkcji we Włoszech). **Zakreślono oznaczenie normy emisji spalin – nie właściwe dla EU. Tabliczka jest nalepką!!**

Przykładowa tabliczka CASE 580ST który nie posiada CE i nie spełnia wymaganej w UE normy emisji spalin STAGE V (identyczne oznaczenie ma model z produkcji UE posiadający CE z produkcji we Włoszech). **Zakreślono oznaczenie normy emisji spalin – nie właściwe dla EU. Tabliczka jest nalepką!!**

Przykładowa tabliczka CASE 580SV który posiada CE i spełnia wymagane w UE normy emisji spalin STAGE V – INNY WZÓR TABLICZKI NA EU – przystosowany do nitowania

Do wiadomości:

Sz. P. Jakub Chojnicki, Dyrektor Departamentu Nadzoru i Kontroli, Państwowa Inspekcja Pracy - Główny Inspektorat Pracy, jakub.chojnicki@gip.pip.gov.pl

Sz. P. kom. Anna Skaldawska, St. Ekspert Służby Celno-Skarbowej, Wydział Ograniczeń Pozataryfowych i Single Window, Departament Celn, anna.skaldawska@mf.gov.pl

Jednostki homologacyjne:

Sz. P. dr hab. inż. Witold Luty, Dyrektor Instytutu, Sieć Badawcza Łukasiewicz: Przemysłowy Instytut Motoryzacji z siedzibą w Warszawie (ul. Jagiellońska 55, 03-301 Warszawa), instytut@pimot.lukasiewicz.gov.pl

Sz. P. prof. dr hab. inż. Wiesław Dembek, p.o. Dyrektor Instytutu, Instytut Technologiczno-Przyrodniczy – Państwowy Instytut Badawczy z siedzibą w Falentach (Falenty, Aleja Hrabaska 3, 05-090 Raszyn), itp@itp.edu.pl

Sz. P. Robert Kalinowski, Prezes Zarządu, Instytut Przemysłowy Instytut Maszyn Budowlanych Sp. z o.o., z siedzibą w Kobyłce (ul. Napoleona 2, 05-230 Kobyłka), pimb@pimb.com.pl

Sz. P. dr inż. Piotr Świątek, Prezes Zarządu, Dyrektor ds. Badań, Badań i Rozwoju Motoryzacji Bosmal Sp. z o.o. z siedzibą w Bielsku-Białej (ul. Sarni Stok 93, 43-300 Bielsko-Biała), bosmal@bosmal.com.pl, info@bosmal.com.pl

Laboratorium Badań Pojazdów Sp. z o.o., z siedzibą w Sokółce (ul. Grodzieńska 74, 16-100 Sokółka), lab@homologacja.com

TÜV Rheinland Polska Sp. z o.o., z siedzibą w Warszawie (ul. 17-go Stycznia 56, 02-146 Warszawa), post@pl.tuv.com